

א"י השלמה גם נשתלמות

בשבוע בו התחילו ראשי מע"י בכנסת לטכס עצה איך להקהות את נשק השי-אילתות, שאותו הפכה סיעתנו למכשיר מרכזי של פעולתה, היגשנו בין השאר את השאלות הבאות:

● לשר גבתי: האם נכון כי היה צורך להשמיד כמויות גדולות של הצילינג בנגל הוראות בלתי-ינכונות שנתן משרד-החקלאות לחקלאים? האם ישולמו פיצויים למגדלי ה-צילינג?

● לראש-הממשלה: האם הביע השר משה דיין את עמדת הממשלה כאשר הצהיר בטלבוזיה כי ממשלת ישראל לא תהיה לטיה לבצע את החלטת מועצת-הביי-טחון למען הסדר הישראלי-ערבי, וכי דבר זה מוכח על-ידי החץ שמפעילות עליה ה-מעצמות הגדולות?

● לשר יגאל אלון: מדוע המליץ על חנינה ליחזקאל סהר?

● לראש-הממשלה: האם חל שינוי בר עמדת ישראל ומצרים לגבי פינוי האר-ניות התקועות באגם המר בתעלת-סואץ? ● לשר הביטחון: מה היו נסיבות ה-תקרית שבה נהרגו שלושה מתושבי עזה על-ידי מישמר של צה"ל?

● לשר ארן: על סמך מה נאמר בחוברת "שיעורים באזרחות", בהוצאת משרד החי-נוך והתרבות, כאילו "מדינת ישראל נוהגת בקביעת מיהו יהודי לפי ההלכה היהודית", בניגוד לפסיקת בית-המשפט העליון בפרשת רופאייזן? האם לפי הגדרה זו הק-ראים הם יהודים?

● לשר הדואר: האם יש בארץ הבדל בין דואר רגיל לבין דואר אכספרם — מלבד ההבדל במחיר?

● לשר אלמוגי: האם נכון כי הביטוח הלאומי משלם את הקיצבות למשפחות בנות שלושה ילדים רק לפועלים שכירים ולחברי קיבוצים ומוסבים, אך לא לעובדי דים עצמאיים?

● לשר אבן: האם ביררה הממשלה את משמעות דבריו של המלך חוסיין, שאמר בראיון עם עיתונאי תושב ישראל, כי הזמן הנוכחי מתאים לעשיית שלום בין ישראל וארצות-ערב, וכי הממשל היחיד הוא עתה היעדר תרומה ישראלית לקראת השלום? ● לשר שרף: האם נכון כי מר עובד בן-עמי (מראשי תנועת אי"י שלמה) קי-בל מחברת אשדוד שכר בסך 300 אלף ל"י במשך שלוש שנים, וכי נציג הממשלה באותה חברה (שהיא במחציתה בבעלות ממשלתית) קיבל שכר דומה? ● לראש-הממשלה: האם נכון שהמ-

האם יבואו הביטלים?

אל: שר החינוך והתרבות מאת: ח"כ אורי אבנרי

בשעתו השיב סגן שר החינוך והתרבות, בתשובה לשאלתה שלי, כי החליט לא להמליץ על מתן ההקלות הרגילות להופעת ה"ביטלס" לישראל, הן בשל שלילת ערכה התרבותי, הן בשל הסכנה שהיא תביא להתפרעויות. לאחרונה נערך פסטיבל ארצי של להקות הקצב, בנוכחותו של יו"ר המועצה לתרבות ואמנות, מר פרישמן, ובנוכחות כמה חברי כנסת. הפסטיבל הצטיין הן ברמתו התרבותית, הן בשמירה מופתית על הסדר.

שאלותי הן:

- (1) האם לאור ה"ל השתנתה עמדת משרד החינוך והתרבות?
- (2) האם מוכן השר להמליץ עתה כי להופעות להקת הביטלס בישראל, ושל כל להקת-קצב דומה, יינתנו כל ההקלות המקובלות לגבי הופעת אמנים זרים, בעלי רמה?

לחץ על פועלי אתא עקב סירובם לשלם את מס המפלגות, הולונטארי? ● לשר ח"מ שפירא: האם אישר משרד-הפנים את תוכנית-הבנייה, שבעיקבותיה נה-רס האתר ההיסטורי והרתי (הקדוש לצורות) במדגא? ● לראש-הממשלה: (בעיקבות פנייה של אורח אלנין): איך מתיישבת העובדה שה-ממשלה אינה נותנת שום עזרה של ממש למשפחה בעלת 12 ילדים עם הדיבר רים הרשמיים על עודוד הילודה? ● לשר אבן: האם שיוחזק עם הארכי-בישוף מאקאריוס הביאה לשינוי בעמדת קפריסין לגבי ישראל?

שלה קיבלה את עירעורו של השר פינחס ספיר לגבי הקמת מפעלים כשטחים הי-מוחזקים, בניגוד לעמדת השר דיין? ● לשר י"ש שפירא: איך חושבת הממ-שלה להבטיח ביטוח לאנשים הנפגעים ב-תאונות דרכים, במיקרים שבהם אי-אפשר להוכיח כי הפוגע נהג ברשלנות? האם קורבנות של תאונות פגעיוכרה מקבלים פיצויים? ● לראש-הממשלה, לשרים דיין וששון: אילו מנהגים פלסטיניים בגדה הוקיעו את מעשההטרור בירושלים? ● לראש הממשלה: בישיבת מפלגת העבודה הציע השר ישראל ישעיהו להלאים את העיתונות הכלתית-לנוויה, ב-אומרו כי העיתונות היא סכנה לדמוקרטי-יה. האם נאמרו הדברים על דעת הממשלה? ● לשר אלמוגי: האם נכון כי הופעל

בתשובה לשאלות קודמות שלנו הבטיח לנו סגן שר-הפנים שהוא פועל למניעת זיהום מי הכינרת, וכי עיריית ירוש-

64000 דולר

בשבוע בו עליתי שש פעמים לדוכן הנואמים — פי שלושה יותר מכל חברי כנסת אחר — התייחסנו לורה ארוכה ומגוונת של נושאים. למשל:

● בנאום על הצעת-חוק הנוגעת לבי-טוח רכב מנועי, תבענו לשנות את המצב הקיים, כך שכל נפגע בכל תאונת דרכים יהיה זכאי לפיצוי, גם אם הוא עצמו אשם בתאונה, או אם הנהג הפרגע ברה, או אם הרכיח הנהג כי לא נהג ברשלנות. (בעני-ין זה אנו פועלים מאז יומנו הראשון ב-כנסת). שר-המשפטים הבטיח לפעול בכיוון זה.

● בשעה ששר-הסעד השיב למתווכחים על חוק הטיפול במפגרים, קראנו לו כמה קריאות-ביניים כדי להדגיש מחדש את עמדתנו: שהמדינה לבדה תהיה אחראית ל-קיום ולשיקום המפגרים.

● השר יוסף כורג: ... חובה גם על ההורים לטפל בילד שלהם, כל עוד הדבר ניתן, גם אם הוא ניתן בקושי.

● שלמה רוזן: למה אין החוק קובע שהמדינה צריכה להשתתף? ● אורי אבנרי: זוהי השאלה הגדולה כאן.

● יוסף כורג: אילו זה היה כליך פשוט, הייתי עונה לך בהגדרה אמריקאית: זו הש-אלה של 64 אלף דולר. אולי זו שאלה של 64 מיליון... אני בהחלט גורס שיבוא יום שהדבר צריך להיות... ● אורי אבנרי: תילחם על זה. זהו בד-יוק הנושא למחמה.

● יוסף כורג: מחמה זו אעשה בשעות של התייעצות עם שר-האוצר ושר-הפנים.

● אורי אבנרי: השאלה היא אם למש-פחת המפגר יש זכות חוקית, וכתובת שבה היא יכולה לממש זכות זו באופן משפטי.

● שעה קלה לפני ששר-הסעד סיכם וי-כוח זה, נכחו באולם המליאה — מל-בד היו"ר (לוז), הנואם (ורדיגר), השר ואני תשעה חברי-הכנסת — פחות ממיספר חברי-הכנסת שהשתתפו בוויכוח על חוק זה!

● רשימת הנוכחים: מע"י — 5 מתוך 59 (פתל, נצר, אליאב, בן-פורת, גז), מפ-ד"ל — 1 מתוך 11 (זוארן), מפ"ס — 1 מתוך 8 (רוזן), אגו"י — 1 מתוך 4 (פרוש), כח"ציון, נעדרו כליל סיעות גח"ל, ל"ע, המרכז החופשי, רק"ח ומק"י.

לים מוכנה עתה לאפשרות של שלג כבר. כן הבטיח לפעול לצימצום מיספר העובדים בעיריית תל-אביב, בה יש לפחות 10% עובדים מיותרים.

המאבק למען בית המשפט

לנו להשתמש בטענות ביטחון. זוהי הוכחה נוספת לכך שלא ייתכן דמוקרטיה אמיתית במדינה המחזיקה לאורך ימים בשטחים מוחזקים ובאכזריות כבושה. על כל פנים, כל חסידי הסיפוח התנפלו עלי בשצף קצף:

● יוסף שופמן (חרות): אני מציע להעביר את הצעת החוק לוועדת הפנים, כפי שהציע סגן שר-הפנים, דווקא מפני שבתעודת-החוק מופיע הפריש "לאום". אני רוצה לשאול את חבר-הכנסת אבנרי: באיזה עולם הוא חי? ● שדקמית אלוני (מע"י): בעולם הזה.

● יוסף שופמן: בעולם הזה במרכאות כפולות! ● אורי אבנרי: וגם בלי מרכאות כפולות.

● יוסף שופמן: האם חבר-הכנסת אבנרי מתעלם מכל הבעיות הביטחוניות? כיצד הוא מתאר לעצמו את המצב, האם אנו חיים בזמנים נורמליים? ... בתל-אביב נתפסו ה-אנשים שהניחו את הרימונים רק על סמך תעודות זהות. בלי תעודות-זהות לא היו תופסים אותם.

● אורי אבנרי: זה לא נכון. האם אתה באמת חושב שזוהי בעייה לאירגון אל-פתח להדפיס תעודות-זהות של מדינת-ישראל? האם אכחז לא הדפסנו בימי האנגלים תעו-דויות-זהות?

● תוך כדי כך גילה ח"כ יצחק רפאל סודות מן החדר — שגם שרי מפ"ס ו"ל"ע לא הצביעו נגד ההחלטה שלא להיענות לדרישת בית-המשפט העליון:

● יצחק רפאל: ... אני אינני יודע מה היה בממשלה. אני רק יודע שבממשלה אף שר לא הצביע נגד. לא חברו טוב, חבר-הכנסת האוזנר, ולא חבריו של חבר-הכנסת שם-סול, אף אחד מהם לא הצביע נגד!

● אורי אבנרי: טוב שאתה אומר זאת. חשוב שהצי-בור יידע זאת.

שבים וממילא גם בתעודת-הזהות, את הציון "לאום". תגובת הממשלה והכנסת — קשה להגדירה אחרת מאשר סתירת-לחי לבית-המשפט העליון של המדינה. הממשלה לא נכנסה לשום דיון בנושא זה. כאשר ביקשו שישה שרים בממשלה לדחות את ההכרעה, על-מנת ללמוד את הבעיה, כדי שיוכלו להביע דעתם עליה, דחתה הממשלה את התביעה הזאת, ונגד דעתם ונגד רצונם של שישה שרים קיבלה החלטה מיידית להשיב את פני בית-המשפט העליון ריקם.

כאשר הגישו הצעה לסדר-היום של הכנסת, לדון בפנייה של בית-המשפט אל המחוקק, לא הכירה נשיאות הכנסת בדחיפותה של הצעה זו, וכך מנעה כל דיון בכנסת על פנייה של בית-המשפט העליון אל המחוקק, אל בית המי-חוקקים. איני רוצה פעמיים ביום אחד להשתמש במונח "סקנדל", אחרת הייתי משתמש במילה הזאת לגבי עניין זה. ... אין זה מיקרה שבית-המשפט העליון — לאחר דיון נוקב — הגיע לכלל מסקנה שיש לבטל את הפריש הזה. קיימת הבעיה של הנשים הנכרות. איך אפשר לדבר על ציונות, על קיבוץ גלויות, על פתיחת שערים בפני מיליוני יהודים מארצות-הגוש המזרחי — ובאותה נשימה להשאיר בתוקף חוק היוצר אפליה קיצונית בין בעל יהודי לבין אשתו הלא-יהודיה, אותה אשה לא יהודיה שנישאה ליהודי, שרצתה לעלות עימו ארצה, הרוצה לגדל את בניה ברוח תרבותה של המדינה הזו, לשלוח את בניה לצה"ל, להשי-תרש במדינה ולקשר אל חיהה בשותפות-גורל עם המדינה הזאת? הרי זה הופך לצביעות את כל הדיבורים על עלייה, על פתיחת שערים, על קירוב יהודי בריתי-המועצות! אם יפתחו מחר, באורח פלא, שערי בריתי-המועצות, ונקרא למיליוני היהודים לבוא לארץ, וביניהם אמהות אלפים, ואולי יותר מזה, שונאו נשים לא-יהודיות — האם לא תהא זו חבלה קיצונית בעלייה זו?

כשרוצים לפגוע בזכויות דמוקרטיות, רגילים אצי-

במשך כל השבוע נלחמנו להעלות פרשת רבי-סרן שליט בכנסת. ואילו כימעט כל שאר הסיעות, ובעיקר המשולש מע"י-גח"ל-מפד"ל, החליטו למונע זאת בכל מחיר.

הגענו עירעור על אי-הכרה בדחיפות הצעתנו לסדר-היום בעניין זה. עירעור זה ינדחה, כמוכן, באופן כימי-עט אוטומטי בוועדת-הכנסת.

אבל לא קל להשתיק אותנו. ההזדמנות באה כאשר הגיעה לדיון הצעת-חוק שיגרתי, הדנה בחובת האי-רעיה לשאת תעודות-זהות. עניין זה עולה בכל שנה, מבלי שנערך עליו ויכוח. גם הפעם לא נרשם איש לוויכוח, מלבדנו.

אולם כאשר פתחנו בדברינו, החלה נחירה המונית לרשות-הדיבור. שוב הוכחה שסיעת-יחיד יכולה לגרום לוויכוח רבתי — ושוב עמדנו כימעט לבדנו מול רוב הסיעות. בין השאר אמרנו:

● אורי אבנרי: אני מציע להחזיר את החוק הזה לממשלה. לא מפני שאני מזלזל בצורך בתעודות-זהות, אלא מפני שבתעודת-הזהות הישראלית מופיע פריש שאני מת-נגד בו בחריפות, והוא הסעיף "לאום".

היהודים יתמו בכל העולם למען התקבלה חוקת האוס-רות על ציון המוצא האתני, הרתי והלאומי בתעודת-זהות, בדרכונים ובספטים רשמיים כלשהם. הודות לחץ היהודי יש היום מדינות בעולם, כמו הרפובליקה האוסטרית, שבה אוסרת החוקה בפירוש ציון פריטים מסוג זה במסמכים רשמיים.

הנה, במדינה שלנו, קיימת תעודת-זהות אשר בה מצויין הפריש הזה, שהתנגדנו לו בכל מקום אחר בעולם, שבו לא היינו אנתוני הרוב.

דבר זה חמור שבעתיים לאור הדבר שקרה בשבועות האחרונים. בית-המשפט העליון של מדינת ישראל, בהרכב של תשעה שופטים, ועל דעת כל השעת השופטים, פנה אל המחוקק, באמצעות הממשלה, ותבע לבטל במירשם התו-